

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 102. ANULU XVIII.

Sabiuu, in 24 Decemvrie (4 Ianuarie) 1870/1.

Telegrafulu esse de doue ori pe septimana: joi'a s' Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. ora pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ, si tieri straine pe unu anu 12 p. 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratoile se platescu pentru intia ora cu 7. cr. sirula, pentru a doua ora cu 5', cr. si pentru a treia repetire cu 2', cr. v. a.

Din caus'a SS. serbatori a le Nascerei Domnului, duminec'a viitoria nu apare foi'a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Cu inceputulu anului 1871, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acest'a foia. „Telegrafulu Romanu“, va esti ca si pana acum de doue ori pe septamana Duminec'a si Joi'a — Pretiulu abonamentului e:

Pentru Sabiuu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Transilvania si Monarchia austro-ungurica pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainatate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardii cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunea ni se tramite francate — adresandu-le de adreptulu la

Editor'a „Telegrafului Romanu“
in Sabiuu.

Dela resbelu.

Scirile detaiate dela campulu de lupta sunt forte rari si cate sunt mai totu in doue feluri, dupa cum e si isvorulu de unde vinu. Din tote cate se aude si se telegrafeza resulta, ca sunt armate noue franceze, cari de catra media nopte, apusu si media di nisuescu a ajunge la Parisu. Despre Manneuffel scimu ca a trebuit sa se retraga din cauza ca Faidherbe, generariulu francesu

sa nu ajungamai curendu decatu elu inaintea Parisului. Armata nemtiesca ce a vrutu sa urmarasca pre cea franceza, numita de la Loire, a trebuit sa se retraga la Orleans, pentru ca sa fia la casu de lipsa de ajutoriu celei nemtiesci ce incungiara Parisulu. Acum scimu ca s'a retrasu si Werder generalulu prussianu, ce opera spre media di, iera spre Parisu. Tote aceste si marturisirile din partea nemtiloru, ca corpurile loru de armate se topescu (celu Bavarezu mai numera numai 8000) mereu si impregiurarea ca barbatii buni de arme se cara continuu si acum din Germania in Francia, sunt semne, ca nemtiloru nu le mai merge dupa cum au crediutu, ca le va merge pana in fine. Ai crede pre nemti deja ca batuti aru fi o fantasteria, dara a recunosece ca greutatele pentru nemti cresc, este invederatu. Si acum mai vine si altu ceva. Se dice ca Bourbaki cu armata de mediadi nici ca cauta a veni la Parisu, ci voiesce sa se arunce in partile resaritene a le Franciei, si a tiai comunicatiunea armatelor nemtiesci in Germania. Spre ajungerea acestui scopu se facu incercari de rescularu in Elsenz si Lotaringia, luoruri ce se potu efeptu pre langa purtarea cea brutala a nemtiloru.

Resultate factice vedemu pana acum manoperele generalilor francesi, cari in privintie tactice de multe ori in defavore, au apucaturi strategice bune pentru caus'a francesiloru. Dijonulu, ce era ocupatu de nemti fu desiertatu si ocupatu de germanii.

Despre operatiunile din apusu dice „N. Fr. Pr.“, ca numai e nici o indoiala catu de fara capu a condusu Marele duce de Mecklenburg armata sea, incatu a ruinat'o de totu. Nu numai corpu bavarezu a trebuit retrasu din linia de lupta, ci si brigada hanseata, cari trebuiescu reorganizate. Principele Fridericu Carolu sta la Gien, inse nu e in pusetiune de a face inaintari mari pentru temerea de a nu cade in vre-o cursa a francesiloru. Luptele cele din partea de

media nopte ostenescu in desiertu pre nemti fara de a pute raporta castiguri decidielorie.

De langa Parisu se telegrafeza ca nemtil au ocupatu muntele Avronu, un'a dintre intariturile cele mai departate spre resaritu dela Parisu. Ocupatiunea s'a facutu dupa ce acesta intaritura o au parasitu francesii. Acesta intaritura se afla espusa focului dela trei seu patru forturi si numai cu mare greutate va fi mentinuta de nemti.

„Romanulu“ scrie totu despre acestu objectu:

Scirile telegrafice din strainatate ne dovedesc ca prussienii sunt in completa si generale miscare spre Parisu: ei parasescu mai tote localitatile ce le lasera cu mare greutate si versare de sange pan'aci. Depesie mai prospete sponu ca ei au evacuat'u Dijon, care a fostu indata ocupatu de trupele lui Garibaldi. La nordu depesiele lui Feidherbe si depesiele din Bordeaux, cu dat'a dela 28 Decembre constata ca succesele lui Manneuffel nu sunt de catu imaginare si ca francesii continua a se mentine in positiunile ocupate inca dela 21 Decembre.

Langa Parisu, de si n'avamu nici o scire despre noue lupte, ce s'aru fi datu dilele acestea, totusi, atatu din depesiele oficiali din Versailles catu si din cele de la Bordeaux, resulta ca a trebuit sa fia ore-cari lupte seriose. In adeveru, vedemu ca francesii au inaintatu ocupandu noue positiuni, din cari prussienii se cerca a-i alunga prin bombardare. In resumatu dela scirile sunt din ce in ce mai bune. Venindu a raspunde la acceptarile nostre, ele voru ridica curagiuulu acelor'a cari se indoiau de succesulu armelor libertatiei si ale civilizatiunei.

Din adunarea scaunala a scau. Sabiuului.

Siedintia tienuta in 30 Decembre.

Cetirea protocolului siedintiei trecute in ambele limbe (germana si romana) recerura nu mai pucinu de catu 2 ore pline. Din acesta cauza nu s'a potutu procede la ordinea dilei dupa autentica-

FOISIORA.

Transactiunea genurilor.

de P — *)

De regula seculu vorbei masculine Se manifesteaza prin u cellu de fine; Er' allu femininei cu a se compate, Schimbandu elle genulu reciproc mutate;

Asia domnu cu donna se va comportá, Si cu servitoria servitoriu va sta.

Dar' ermesfroditulu e, candu marginesce, Pentru ambe sece bucurosu servece; Insa candu vre si ellu ca lumea se face Din prosopopeia 'n u si 'n a se mbraca;

Asia din vulture vulturu, dupa placu, Amantu si amanta din amante facu.

Candu barbatulu cede a sea demnitare Muieriei consocie, ca se se arate Ca atare, pentru a simplu din fine Form'a de onore — essa i se vine:

Asia mparatessa dela imperatu, Prentessa dela prentu i s'a datu.

Candu femeia este 'n propria actiune, Pentru barbatesculu — toriu adesea pune In locu de a simplu formul'a de — tricee: Asia mperatori'a e imperatrice.

Pentru — riu si form'a — ritia s'a mai disu, Uade pentru — essa nui de totu decisu.

Pentru animale cu nume comone, D'a distinge seculu dese-ori se pune — oniu seu oiuficse 'n form'a masculina, — onia, oia, oica 'n partea feminina:

Asia dela vulpe, volpoia vulpoiu, Dela sierpe ese sierpoica, sierpon.

Formul'a ellu, ella, de si diminuta, La distingeri pentru genuri multu ajuta, Dar 'l singulare 'n seculu de muierie, Si 'n plurale pentru masculine pere:

Asia vita face vitiellu si vitiea. Purceii si purcelle la porci vomu vedé.

Mai distinge seculu si formul'a — ina, Asia gallu — gaiina si rege — regina. Alte trecu cu forma de totu stramutata, Cum e: patre — matre seu mama si tata

Maritu si ussore, muierie — barbatu, Pisica seu mitia cu catoiu seu catu.

Pentru viru si masculu — cuvinte strabune Femina — femeia dupa placu se pune; Dar la porci acestea candu sunt se i aplice, Mascuru-ieru si scrofa vulgulu nostru dice

Tauru-bou si vaca juninea-juncanu, Oie si berbece, miora-carlanu.

Nene sta cu lele si frate cu sora Er' unchiasiu cu baba, ginere cu nora, Unchiu cu tataisia respectivu matusia, Juvene — virgine, cocosiu — gainusia,

Cerbu — ciuta, tiapu — capra, cane si catiea,

Armasari — cai — iepe si alte asemenea.

Masculinii arbori muta u din fine In a ca se face fructe feminine: Precum Pomulu — poma, prunulu ni da pruna,

Perulu — pera si alte totu asia consuna. Dar' merulu — meru neutru, si de ce mo miru,

Cerrulu apoi fagulu dau ghinda si giru.

Alte forme cari facu la genu schimbare, Le pastramu la norm'a pentru derivare. Er' celle ce schimba genulu pluralintu, Candu tractamu de numeri, le-omu luá 'nainte.

Deca pan' atuncea nu vrei se ascepti, Dau-ti libertate aci se le 'ndrepti.

Lucrulu din punctu de vedere alu economiei nationale si ca factoru civilizatoricu.

(Prelegere publica de dlu Dr. A. Brote, tienuta in 17 Decembre 1870.)

Domneloru si domniloru!

Dintre tote fiintiele animate numai omulu singoru are facultatea de-a inmulti mereu trebuintiele sele si de a gasi midilolele sa indestinesca aceste trebuintie. Pre candu animalulu canosece numai trebuintie dictate de natura si prin urmare aceste nu cresc in privintia calitatii, e omulu capace de o largire imensa a cerului trebuintieloru lui.

Sufletulu omenesca, cum se manifesta din leganu pana la mormantu, este unu isvoru nesecabilu de dorintie, fia-care omu cauta a-si indestuli trebuintiele sen a respinge ostenele, chinuri, adeca fia-carele are tendintia catra bunastare.

*) Vedi „Tel. rom.“ nr. 99.

rea protocolului și citirea votului separat anu-
alu încă în ședința trecută de membrii Ciuciu
și Dr. Borci'a, până la 11 ore.

Dr. Borci'a interpelează prezidiul din ce
causa nu s'a ordinarat alegeri noi în Boitia? —
Primariul răspunde că, de ore ce toți bărbații de
rezerva din acea comună s'au retras, în statutul
provisoriu însă nu este prevăzut pentru un
caz ca acest, a fost în doială ca să ordi-
ne sau să alegeri noi — deci s'a ascernut afacerea
de la prezidiu la comitat, și de la acesta la mini-
steriu spre rezolvire.

Trecându-se la ordinea zilei se cetește scri-
sôrea de convocare a comitetului națiunii sasesci
că baza pentru susținerile alegerii a trei deputați
la confluența națională prin adunarea saună.

Fr. Gebbel propune, să se în la dezbateri
propunerii unei reprezentări la universitatea sa-
sescă înainte alegerii.

Dr. Borci'a și Dr. Racuciu vorbesc pen-
tru ti nerea ordinii sistemate. Baronul Bedeus
se declară pentru propunerii lui Gebbel, care la
votare se și primesc.

Gebbel dezvoltă după aceste că referințe
ale comitetului o expunere cronologică și pragmatică
a urmărilor statutului provisoriu, trece apoi la
ordinațiunile ministeriale, în urmă cărora s'au in-
corporat câteva comune la scaunul Săbiului și
la districtul Brășiovului, la protestele radicate
în contra acelei întreprinderi, și recomandă în fine
primirea proiectului comitetului, de a trimite o
representanță la universitatea națiunii sasesci, care
sa exprime așteptările, parerile și convingerile adu-
nării saună cu privință la regularea chestiunii
municipale pe teritoriul sasesc.

Dr. Borci'a privește în reprezentanței
acești o instrucțiune pentru deputații confluenței
alegându și propune a nici nu lua proiectul re-
spectiv la dezbateri. Contra Dr. Borci'a propune
advocatul Schneider primirea en bloc a pro-
iectului resp.

Dr. Racuciu propune, provocându-se la §.
25, a regulamentului, amânarea, resp. tipărirea și
distribuirea proiectului între membri.

W. Bruckner recomandă primirea propu-
nerii lui Schneider.

Dr. Borci'a dorește, că, la caz, să se
deschidă dezbateri meritorie, să se înceapă și de-
zbateri speciale.

Se încinge după aceste dezbateri lungi,
care în partea cea mai mare trece pe teritoriul
politice de naționalitate, și la care participă Dr. Ra-
cuciu, Bruckner, prof. Schuler =
Libloy și referințele.

Dr. Racuciu propune, că, la caz, să se

primesc proiectul, să se ștergă punct. 7. relativ
la protestarea contra incorporării unor comune.

Prof. Schuler acceptă propunerii lui
Racuciu la caz ca opozițiunea se declară contie-
lăsa cu același cuprinsu al reprezentării.

Votându-se se resping propunerii lui Dr.
Borci'a și Dr. Racuciu, și se ridică la conlu
propunerii lui Schneider.

După aceste se preda ședințele pentru alege-
rea deputaților confl., care șed. se transpun de
prezidiu unei comisiuni spre numerare.

Din cauză a timpului bine înaintat se suspinde
ședința la 1 ¹/₂ ora pre 1 ¹/₂ ora.

După redeschiderea ședinței se publica ro-
sultatul numerării ședințelor. Alesi sunt: preot.
Henr. Wittstock, W. Bruckner și Dr.
W. Zekeli.

Dr. Borci'a interpelează prezidiul, are cu-
noscința, ca padurarii dominiului 7 scaunelor
oprescu pe carbonarii din Porcesti pe drumu și
aici în tergo le iau carbonii?

Mai departe interpelează I. Bradu, din ce
cauză da magistratul Săbiului contra dispuseți-
unilor resp. a legii, rezoluțiuni nemțesci la pe-
tițiunii romanesci și tramite ordinațiuni germăne pre
sate romanesci?

La ambele interpelețiuni se va răspunde la
timpul său.

Preotul Malmer reportă în numele co-
mitetului despre afacerea școlii agronomice înfiin-
țându în Săbiu și propune a se îndreptă o pro-
vocare în limbă germăna și romăna cătră comu-
nele saună, și să se invite a urmă esemplul
comunității orășenești Săbiului, de obligându-se la
contribuții anuale sistemate pentru școlă agrono-
mica, a cărora sumă totală înse să nu fie mai
mică de 1000 fl. pre anu.

Dr. Borci'a consente cu propunerii acestă,
propune înse, să se exprime universității națiunii
sasesci dorința, că în institutul amintit să se
admită și limbă romăna cătră limbă de instrucțiune.

După o dezbateri lungă, la care iau parte de
repete ori advoc. Pred'a, Dr. Racuciu, C. Schnei-
der, Schochterus, prof. Klein, preot. Fusz și alții,
se primesc propunerii comitetului împreună cu
adausul propus de Dr. Borci'a și se decide totu
odată, a aminti și despre dorința aprobată, privi-
tore la admiterea limbii romăne cătră limbă de pro-
punere, în provocarea cătră comunele saună.

Alte propunerii ale aceluși referințe rela-
tive la scutirea cultivei pământului contra insecte-
lor, la regularea economiei silvane în dominiul
de la Talmaci și la înființarea unui inspectorat
silvanu pentru fundul r. întreg, se primesc fără
dezbateri.

Asemenea se aprobă și radica la conlu
propunerii facute de referințele prof. Kasl pre
basă unui raportu detaliat și lamurit, privitor la
distribuirea contribuțiilor acordate de universitatea
nat. sasesci pentru ajutorirea școlilor tehnice și
industriale.

Cu aceste se încheia ședința.

După acestu raportu mai adăugem urmă-
tore împărtășire:

„Adunarea saună din 18 Dec. 1870 ni-a
redat convingerea, că în sinul ei totu mai există
bărbați romăni, căci majoritatea sasescă a învin-
suri pre romăni: asiă dară romăni s'au lup-
tat. Luptali numai ne în cetăți cu armele
adeverului, cu argumentele rațiunii, căci în contra
loru nu există rezistență durătoare. Li-a spus
acești săsilor Dr. Racuciu și Dr. Borci'a.

Membrii romăni au fostu numeroși de față și mai
ca totu și-a facut datorința (la timpul său).
Ședința a ținută înainte și după amidi.

Plăcențele universității s'au început a se
cete înainte amediei, înse încă nu se putea ști pen-
tru cine? pentru aceea după amidi a vorbitu în contra
proiectelor. majorității cu unu deputat
saună (romănu) mai mult. În zadar
săsu este încă totu stăpânul romănului!
quo usque?

De deputați s'au alesu: Wittstock,
Bruckner, Zekeli.

Cens.

Serbarea filantropica.

Brășiovu 21 Decembrie.

Ieri s'a serbat în sala gimnaziului nostru de
aici împărtășirea de vestminte între școlarii seraci.
Cei ce se împărtășira de binefacerea acestă nu-
mera li o sută de școlari. Ceremonia împărtășirii
s'a început prin o cuvântare acomodată întemplă-
rei roșită de dl. Directoru Dr. Ioanu Mesiota.

Cu ceea ce au contribuitu bsrca Școlii Ni-
colae trecu sumă contribuțiilor, peste 300 fl. v. a.

Faptulu acestă nobilu, începutu în anulu tre-
cutu s'a dezvoltat asiă de frumos, încatu a datu
resultatele espuse și cari implu de mangaiere ori
ce inima simțitoria.

Dlu comerciantu Diamandiu I. Manole dede
espressione unei vii multiamite contribuitorilor
în numele comitetului constituitu spre acestu șfersit
și cu acestă s'a terminat serbarea filantropica,
care face că participatorii de binefacerea ei încă
sa serbeze mai cu tignela diu'a nascerei Măntui-
torului nostru Is. Chsu.

De pre Somesiu Dec.

O meditațiune a unui fiu alu bi-
sericeii ortodocșe.

Biserica noastră ortodoxă, (de care s'au ție-

Acesta tendință este esențială sufletului; totu
ce poțe voi asupră ei voința omenilor este nu-
mai de a dirige mai multu asupră unora satisfaci-
unii, de cătu asupră altora.

Trebuințele noastre însă nu sunt nici odată
fipsate și sunt schimbătoare și în genere progre-
sive.

Pretulu, care li se atribuie obiectelor acelor
cari servescu spre îndestolirea trebuințelor ome-
nesci, adecă acelor obiecte, cari li se atribuie
utilitatea de a îndestolii trebuințele noastre, e rela-
tivu. Cu schimbarea trebuințelor, narăvurilor
noștre se schimbă și pretulu obiectelor acelor,
adecă a vutielor omenesci.

Asiă d. e. au existat de siguru plantă tutu-
nului cu mii de ani înainte, dar unu obiectu cu
valore s'au facut numai de cându s'au cunoscutu
folosulu ei spre fumare, tragere în nasu s. m. d.

Asiă se spune, că unu arabu ar' fi ajutat a
jelui o caravaņa, apucându o lădă cu margele.
Ținându-le de urezuri le dadu femeii se să le
fărba, și mai muindu-se iasa le svari.

De alta parte iar' au perdut midilocele de
vrajitorii, relicii asiă numite sante din pretiulu lor,
convingându-se lumea din ce în ce de nefolosulu
loru.

Dar' în ce modu poțe omulu să și satisfacă
trebuințele sale?

Responsulu la întrebarea acestă nu ne va fi
cu greu.

Privindu numai la natura, cătu de puțin poțe
ea satisfacă trebuințele omenesci I nimicu nu este

mai miserabile și mai precariu, de cătu există
popórelor selbatice, cari lasă naturii principală
ingrijire de a regulă existința lor. În regiunile
în cari omulu nu se luptă cu natură, acestă do-
mine totu. Pământurile cele mai fertile se acoperu
de păduri foarte frumoșe negresite alfelu, dară în
cari e cu neputință de a petrunde de cătu cu se-
curea și unde ferele selbatice și reptilele veninoșe
domnescu că nescu suverani. În vâi unde s'a gra-
madit pământul vegetalu, răspandescu riuurile, apele
loru și balti său lacuri pestilentiale acoperu
pământulu bunu ce aru putea să dea cele mai avute
recolte. Riuurile vermiescu de pesci, dar aici ma-
lurile înalte, mancate de apă nu permitu a se apropiă
cineva de densele; mai colu animale pagubitore facu
periculoșă apropierea. Avuțiile minerale sunt in-
mormentate, jacu ascunse în sinul pământului.

Asiă o populațiune barbară sta saraca și mi-
serabila în midilocu unei țeri pre favorizată de
ceriu, pentru că nu cunoscă legile naturale.

Natură dar' vine numai în ajutoriu omului.
Pre de o parte ea da cu abundența materiă, care
constă în substanțe animale, vegetale și minerale
punându-le la suprafața pământului; ier' pre de
alta parte cooperăza prin puterile sale că căldură
sorelui, care dezvoltă și cetele vegetalele, ploile, ce
le fecundăza, cursurile de apă, cari punu în miscare
rôtele morilor, venturile, cari împing vasele pre
mare, seu cari facu sa se invertăca aripelu unei
mori de vântu; marea, lacurile și riuurile, private
că cai navigabile, greutatea corpurilor electricitate
puterea de contractiune seu de expansiune a me-
talelor, elasticitatea gazelor și a aburului, puterea
vegetativă, energia muschulară a vitelor s. m. d.

Aceste puteri naturale însă nu vin fără inge-
rintă omului lui în ajutoriu. Căci creațiunea n'a
voitu că aceste elemente, materie seu puteri să se
presinte omului fără ostenelă lui spre servitiu.
Cătu după espresiunea bibliei, ca omulu să și ma-
nânze pânea în sudora frunții sale.

Omulu trebuie asiă dară că să și satisfacă tre-
buințele, să sape, să are, să samină, să recolte, să
venedice și să taie arbori în păduri; să pescuiescă
pre mari și în riuri; să torcă, țiese, să cōșă, să
impletescă, să cerna și să cōca și altele multe încă
Cu unu cuventu omulu trebuie să lucre.

Omenii sunt dar' siliti a lucră, pentru că lu-
cru este izvorulu tuturor avutiilor, fără lucru
sta materiă fără nici unu folosu pentru noi. Sa
punem unu omu pre marginea unei fantăni seu
în midilocu unei grădini cu pomi, elu va muri
fără inoială de sete seu de fome deca prin silin-
țiele industriei sale nu aduce apă la buze seu nu
smulge fructele din pomulu, care le a produsu.

Dar în cele mai multe casuri lucrulu e trebuinciosu
nu numai spre a apropiă materiă, ci și spre a o trans-
portă dintr'un locu într'altu și a o supune la
acești modificățiune particulare, fără care ea ar
remanea cu totul nefolositoare și nu aru fi în stare
de a servi la trebuințele seu plăcerile noastre. Pe-
trile, din care se face varulu seu cari servescu la
clădirea caselor și la payatulu stradelor sau în-
gropate în pământu seu risipite pre prundurile ri-
uurilor și prin urmăre fără nici o valoare pre
cātu verarii și petrarii nu le-au estrasu din mina
seu nu le-au adunatu de pre prunduri și nu le-au
adusu în stare să fia folosite. Din nenumeratele

nutu strabunii nostri români veniti în Dacia ca colonisti, și în carea și prin carea s' a creștinu națiunea româna, înflorește totu mai tare pe baza institutiunilor ei celor antice și neschimonosite.

Și cum nu va înflori o biserică, în care fie care este unu adevăratu membru alu ei, avendu-și fie-care nu numai îndatoririle sele ei și drepturile sele, ce le da spiritulu celu adevăratu constituționalu alu învetiaturilor lui Christosu, că sa fie fie-care fiu unu membru nu numai passivă ci și activă în via Domnului.

Cine au petrecutu cu atențiune decurgerea sinodoloru și congreselor bisericești noastre, va fi convinsu despre rolulu și activitatea cea mare, ce a dezvoltatu aceste adunări mari, că reprezentatiuni legale ale bisericești ortodoxe.

Pe cându trebuie să recunoștemu acest' a cu multămire, nu trebuie să trecem cu vederea nici aceea neplăcută împregiurarea, că încă nu suntemu petrunsi toți de însemnetatea drepturilor, ce ni le da constituiunea bisericești noastre, ci egoismulu unor' a trece, câte odată nu numai marginile buneii cuvântie, ci și dreptatea cauzei celei sante, cu vederea.

Se pôte auzi adeseori, cum lamentăza preotimea în viața socială, că drepturile constituiunii bisericesce sunt bune, dară poporulu nu le știe folosii, ba uneori abuzeza de ele, ceea-ce se vede între altele și la alegerea persónelor bisericesce și școlare, unde adese ori rezultatulu este revoltatoriu de simțiulu dreptăției. Dară ôre trebuie să se mire omulu de acest' a, cându vede, că însu-și preotimea din unele locuri nu s' au pututu desbracă de interese egoistice la asemenea ocasiuni, și nu au știutu s' au vrutu să folosească bine aceste drepturi.

Despre acestu adevăru tristu s' au pututu convinge ori și cine din rezultatulu alegerilor la sinode și mai bine la congresu, unde detorința făcărui' a eră, să lucre și să capaciteze pe fie-care alegatoriu că să lucre într'acolo, încatu să recasă de deputati alesi din flôrea înțelgintiței atâtu mirene câtu și preotiesci.

Cum că au fostu și dintre mireni membrii de acelu, cari au purtat numai indeseertu numele de deputatu, de care sunt legate atâtă detorinție sublimă, nu va putea nega nime, celu ce au fostu fericitu a-i cunôște.

Șicim însa pré bine, cum au jucat rolulu în unele locuri — de-și în putiene, mulțiamita lui Ddieu! — ambițiunea personale tocmai și a câte unui par. protopopu la astfelu de alegeri, încatu (tiresce în urm' a dispozițiilor sele premerse) au reeșitu densulu, și nu alti barbati literati ai bisericești noastre, la cari privesce cu fala biseric' a noastră, cari ni au datu documente vii despre sciința și zelulu lor.

prode ale domeniilor animale, vegetale și minerale, cari formăza cea d'antăiu materia a nutrimentulu și îmbracămintei noastre, nici unulu la începutu nu putea fi folositoriu și cele mai multe dintr'ensele eră cu totulu pagubitoré. Lucrulu omulu le-a dotatu cu utilitatea; lucrulu a supusu calitățile lor pagubitoré și le-au adusu în stare de a îndestulă trebuințele noastre și de a contribui la plăcerile noastre la bunulu traiu alu nostru.

Tôta avuți' a din lume a fostu cumparatu la începutu cu prețulu lucrulu, cărui' a omulu dătoresce totu obiectulu ce are valóre.

Acel' a, care nu lucrea astăzi pôte fără îndoială să se ducă la preumblare și să stea la sôre și să se încălzească, dacă e saracul elu nu va avea decât două di ce se mai mance. Plăcerea de-a putea să se sature mance este de sigură mai mare decâtu aceea de-a se preumbla astăzi. Ostenel' a de astăzi este învederatu mai puțin durerosă, decâtu fôrme de mance, fără îndoială omulu avutu pôte să se preumblă mai desu decâtu celu saracul. Dar' trebuie să ni aducem aminte că, spre a deveni avutu elu și părintii sei au datoritu să lucre multu. Cu toate acestea, dacă va totu sta fără să lucre, averea sa nu va întârzi de a se perde.

De aru încetă de o dată totu lucrulu, este ușioru de înțelesu că fôrmea și miseri' a voru veni în cas' a avutulu și saraculu. De mâne n' aru mai fi pâne, carne, legumi prospete, căci brutariulu, măcelariulu, grădinarulu aru stă cu mâinile în sinu, fie-care aru așteptă în zădaru dejunulu, prândiulu, cin' a sea, căci n' aru ave cine să le prepare. Încălcămintea, vesmintele noastre odată folosite aru

cari aru fi fostu la culmea misiunii loră că membri ai sinodulu și congresulu, pe cându densulu de și corespondentioriu pentru agendă protopresbiterali, mai puțin îndemânate în ceea ce se dice parlamentarismu, încatu pôte din „da” și „ba” încolo nu i au auzitu nimeni glasulu. Rosisescu — cându presopun că la o asiă mare ambițiune va fi contribuitu egoismulu vanu! Unde este cunôșterea de sine însu-și și modesti' a, ce trebuie să facă în o predică, și care trebuie să i înfrumșetie viața preotiască?

Dară nu numai acesta, ci trebuie să ne aducem aminte și carele, că delă purtarea și activitatea astora felii de adunări depinde fericirea și prosperarea Bisericești, și că delă purtarea și activitatea membrilor eclesiasitii, cari au să reprezinte biseric' a, judeca strâinii, judeca lumea tôta, și va judeca posteritatea puterea spirituală a protimei preste totu.

Fața cu aceste consideratiuni trebuie să dispară egoismulu celu vanu de a fi numai membru sinodale și congresuale, aducându-ne aminte, că o astfelu de demnitate nu sta în aceea, că să ni se introducă numele golu în protocolu, să me preumblă prin Sabiiu, să papu la banisori din diurne și încă să aducă și acasă ceva din ei, iera cându e vorbă de activitate, vorbăscă, lucre altii! eu voi avertă cum știu tacé, și voi aprobă și desaprobată clătindu cu capulu. Prin o astfelu de purtare a debilităției individuale se compromite omulu pe sine însu-și, compromite cauză cea sântă. Pentru tôte acestea ilu judeca generațiunea prezente și lu va judeca posteritatea.

Ne apropiăm încetu-încetu de sesiunea sinodale din primăvera și a acest' a a fostu cea dintăiu ideă a supra-î. Pre rându voi s o și și la alte.

Dobr' a-lună lui Decembre 1870.

Domnule redactoru!

În 30 Novembriu a. c. s' au ținutu adunarea ordinăria a reuniunii învetiatorilor din tractulu Dobrei, — care adunare aru fi debuțu a se ținé în lun' a lui Augustu după conferințele anuale, dar' din cauza că casierulu reuniunii A. N. andr' a eră înrolatu la miliți' a patriei (honvedii) în acelu tempu spre învetierea exercitiului militar, idă după ce s' ire acasă nu s' au pututu ținé — căci că nici odată multe amovări ale învetiatorilor din acestu tractu, au facutu imposibile pâna la statorirea loră, — și asiă s' au fipsatu din' a de 30 Novembriu, — în carea di cu pompa amu serbatu și din' a onomastică a Escelentei Sele bunulu nostru archipastoriu A. N. d r e i u Br. de S i a g u n' a cu celebrarea santei liturgii fiindu totii învetiatorii de față, și creștini din Dobr' a. După sânt' a liturgia elevii din scôl' a normală din locu intonara „lata din' a cea dorit' a”.

Adunarea reuniunii s' au conchiamatu prin o. presiedintele ei Petru Fogarasu și ne potendu par. protopopu luă parte și la ședinție, și a denutu sub presiđiulu y. pr. carele în cuvântarea sea de deschidere au descoperitu cauză neținerii acestei adunări la tempulu seu, descoperi parerea de reu că în tractu în multe comune s' au ivitu cu frații sei colegi neplăceri, amovări ca nici odată pâna acum, cauză a lasă altor' a de a o judecă; recomanda fratiloru sei colegi pre noii învetiatori delă scôl' a din Dobr' a pre Dimitrie Iosofu și Iosifu Herbeiu dechiărându ședinți' a deschisă.

Alegendu-se de notariu în loculu D. Alesiu Nemesiu învetiatoriu Dimitriu Iosofu, carele ocupându-și loculu, saluta reuniunea că nou membru alu acesteia, se bucură că pôte fi membrulu acesteia și e reuniunii din într'ega Archidiecea, promite că va conlucra la armonia frățieșă spre ațungerea scopulu maretu alu acesteia reuniuni, dechiărându că numai prin poteri consolidate morale se pôte naintă.

Sosindu părintele parochu Romulu de Craiinicu și presiđinte recomanda adunării pre noulu parochu alu Dobrei, sperăza în acestu vastariu alu năitatuului părinte și protopopu Nicolau de Craiinicu, că precum fruptele repausatulu par. protop. au fostu salutare pentru biserică și scôlă asiă și vastariulu va aduce asemenea frupte, — adunarea lu felicităza cu „sa trăieșcă”.

Părintele Romulu de Craiinicu, mulțimesce adunării pentru simpatiile ce vede că le nutresce către repausatulu seu părinte, mulțimesce adunării pentru felicitare, promite încatu i voru iertă poteri sele materiale și intelectuale, nu va remanea cu nimicu îndereptulu bunulu seu părinte, se bucură că învetiatorii tractulu acestu' a înființiatu acestă reuniune la care va lucră și densulu în armonie cu învetiatorii, căci numai asiă se pôte dovedi amorea, cându preotulu și învetiatoriulu vietuescu în armonie și înțelegere spre esemplulu creștinilor.

Lucrările acesteia reuniuni au fostu:

- Contribuția % loră pro $\frac{1}{2}$ anu.
- Ștergere protocolulu din conferințele anulu curentu.
- Revizuirea calcululu și starea fondatiunii.

La punctulu de sub a s' au ivitu o desbateră serioasă, dechiărându într'ega adunare că nu va mai participă nici cu unu cruceru în fundatiune, căci unii de și e finea lunei lui Noembriu totuși nu știu remanevoru învetiatoriu ori ba. S' a aflatu neșesitate a se face o rogare către Esc. par. Metropolitu, în carea să se descopere doririle acesteia reuniuni, și că învetiatorii se fie stabili, și pâna nu se va statoru o lege carea să garanteze statornicia învetiatorilor în postulu loră nu voru mai

remané trentie și n' aru fi înlocuite de alte noué, căci încălcămintea și vestimintele nu resaru din pamentu că ciupercile.

Acést' a s' aru întemplantă la tôta lumea. Mosiile, casele, banii avutiloru nu le-aru servi la nimicu, căci fără lucră agrele nu producu fructe.

Fără lucră omeni aru fi espusi la cele mai mari turburări. Ghindă stejariiloru și fruptele p dureției, totu ce produce pamentulu n' aru fi de ajunsu nici chiaru pentru vre o câte-va dile ale anulu fôrmea aru silii pre omeni să se mănănce între sine, cum facu încă unii dintre selbăteci.

Dupa tôte acestea o fără îndoială, că omulu e silitu a lucră că se-și satisfacă trebuințele numeroșe.

Destulu e înse că omulu să-și satisfacă numai trebuințele imediate?

Se presupunem doi omeni într' o insulă pustie, anulu pescaru altulu venatoru. Pescarulu posedă virtutea prevederei pre care celalaltu n' o are. Venatorulu consumă din di în di venatulu, ce au ucisu și pescule, care l' au dobanditu în schimbu delă pescaru, și lunile curgu pentru densulu fără a i se îmbunătăli sôrtea și fără a-și pune ce-va îndereptu pentru timpuri mai grele d. e. pentru casulu uniu morbu. Pescarulu din contra face două părți din pescule seu și din venatulu ce primescu în schimbulu pescelui seu și mânca di cu di spre a se nutri.

Dară pre lângă aceea elu păstrează o parte, mare sau mica, cum pôte, o sara și o afuma, face cu o vorbă p r o v i s i o n i, cari dintru întâiu îi asigură subsistința sea dacă s' aru întemplantă

se lipsesca pescule și cari la urma îi permite a întrebuința dile întregi a face undite, a-și cladi o colbă s. m. d. Acestea proviziuni se acumula sub forme diverse adică instrumente, vestimente, mobile, locuința etc. Acestu proprietaru se peltia preste puțin la o pozițiune fôrte superioră aceleia a venatorulu; devine relativu mai avutu, datorându crutiărei acestu avantaju. Nu numai că se bucură de o comoditate mai mare dară încă avendu unele mai multe și mai bune face de aci înainte o pescuire mai lucrătivă decâtu venatulu vecinulu seu.

Acestu esemplu este o imagine faptelor, ce se petrecu fără intrerumpere și sub formele cele mai diverse în starea socială.

N' ajunge dar' că trebuințele omulu imediate se fie îndestulte numai pentru din' a de astăzi ci trebuie și prevedinute trebuințele future.

Chiaru selbăticulu cu minte nu arunca, nu lăpeda, după cum amu aretat, prisosulu; esperinți' a l' a învetiatu, că poto veni timpuri mai grele și prin urmăre păstrează ceea ce are mai multu că o rezerva în contra unui viitoru mai nefavorabilu. Esperinți' a i- a demonstratu că fără unu fondu de proviziuni nu pôte intră într' o întreprinderă ôre care ori câtu de productivă aru stă ea și fie în fine, dacă este de trebuința de unu timpu îndelungatu, spre a-și reintôrce cheltuelile.

Cu unu cuventu unu omu, care aru lucră dară n' aru ave virtutea crutiării aru fi mereu nevoitu să rēincepă aceea-și opera fără a face macar unu pasu înainte.

(Va urmă)

participă în fondatiune, — carea rogare se alatura spre publicare.

Către protocolului de sub b nu s'au potutu, căci e asterntu la maritul consistoriu, v. presedinte au descoperitu prin graiu adunării defectele, ce au comisu notariulu conferintieloru Sofroniu Furca, carele si cu vorbe nepotrivite au vatematu pre conducatoriulu conferintieloru la provocarea acestuia se indrepte protocolulu. — Totu acestu Sofroniu Furca, si in altu tipu au trecut prestu marginile bune cuviintie, fatia cu coleg'a seu si v. presedintele rennului care v. pres. multimesce adunării de increderea data până acum abdice de v. pres. si pretinde ca Sofroniu Furca, acusele cu care l'au acusat in scris sa le si dovedesca, — dovedindu-le cu fapte adeverate, atunci nu numai ca au renuniatu de increderea data, ci va renunția si de postulul seu de invetiatoriu, ca deca e adevratu ce au subscrisu Sofronie Furca atunci nu merita a portá numele celu frumosu de invetiatoriu. Sofronie Furca cunosce ca au subscrisu contra v. presedintele si declara ca acest'a nu o au facutu ca invetiatoriu ci cá membru alu sinodului protopopescu (ascultatí acolo! nu cá invetiatoriu ci cá membru elu sinodului) ca invetiatoriu cunosce meritele v. presedintelu ce le are pentru scóla, dar' cá membru alu sinodului au trebuitu sa lucrú contra convingerei seale.

Adunarea nu primesce renunțierea v. presedintelui, si deca in adeveru Sofronie Furca au comisu acea fapta, v. presedintele sa arete la alta adunare in scrisu, ceea ce v. presedintele promite, insa remáne consecințe renunțierei seale.

Pentru censurarea socotelei si stabilirea unei rogări, cătra Esc. Sea s'au alesu o comisiune, carea s'au intrunitu in 5 Decembre in Dobr'a aflându socó'a in chiaru, si au compusu rogarea mai susu citata. In fine Dimitriu Losofu propune adunării cá din banii fondatiunei se prelinneze o sumulitia, din carea sa sa procure unele cărți instructive, cari cărți sa se pastreze la reuniune, ori sa se fondeze o biblioteca invetiatoesca tractuala pre lângă reuniune, căci numai asiá ne-amu putea cualificá si s'aru corespunde punctului 1. din statutu reuniunei, — la care propunere unu colega obiecteaza, ca o de precepsu cărții romanesce, ci mai binez romanesci pentru invetiatorii románi, ci mai bine crucerii aceia cei dau pre cărți romanesce, sa i sacrifice pentru unu jurnalú nemticescu, din care aru putea invetiá si politic'a (!).—Audi minunea minuniloru, unu invet. románu, néga cărțile románe*) ca aru fi de folosu invetiatoriloru románi si recomanda fói'a nemticesca, ce suntu dirijate de jidani (cum e Arader Zeitung) Dómne! Dómne!! departe ajunge natiunea cu astfelu de dascalu.

Si astfelu propunerea se amána fiindu si tempulu pre naintatu.

Dobr'a 16 Decembre 1870.

Petru Fogarasiu.

Bránu Decembre.

Un'a necesitate imperativa bate astadi la usile tuturor scóleloru, un'a voce fulminatóre striga astadi la urechile tuturor invetiatoriloru si barbatiloru de scóla, forulu consciintiei fie-cáru omu cu judecata sanatosa si bine sentietorulu striga astadi cu Ap.: „Este ceasulu sa ne desceptámo din somnu, ca nóptea au trecutú iéra díu'a séu apropiatu, sa lepadamu déra lucrurile intunereculu si sa ne imbracámo in arm'a luminei.“ rom. c. 13. v. 11—12.

Parte fórté mare dintre noi dormimu inca, suntemu cufundati in somnu adencu si umblámo inca si astadi intru lucrurile intunereculu;

Deci desceptare! desceptare! tresvia si activitate! cáci spiritulu tempului presente, cându mii de voci desfacendu atmosfer'a striga: Invetiatura! cultura! cultura! desceptare! zelu si energia in afacerile bisericesci-scolari, nu ne permite mai multa a remané nioi unu momentu in letargi'a si stagnatiunea, in care petrecuramu până acum'a cea mai mare parte dintre noi.

Art'a de a se educa, intru intielesulu celu adevratu, tinerimea care este semburile poporului

*) Le néga pentru ca nu le cunosce. Ce ve mirati de unulu ce trece cá cánele prin apa—prin scoli si pre la esame.

un este o art'a de o asiá putiena insemnata si de unu asiá micu pretiu precum o considera poporul mai intregu, ba chiaru si unii dintre preoti si invetiatori; déra nu este nici nomai un'a dintre cele mai bune, — folositoare, frumóse, nobile si maretie arti, precum iéra-si afirmáza un'a parte insemnata din inteligentia, nu! ci art'a de a se educa intru intielesulu celu adevratu este singura predomnitoare in gradulu superlativu preste tóte artile si sciintiele.

Si totusi, pre lângă tóte eminentisimile ei insusiri Ea este de cátu tóte altele mai nebagata in séma, cu ea se face erorile cele mai nesuferire.

Biseric'a si cóla, care suntu mam'a lumei culte, fiic'a fericeiri, tesaurulu tuturor bunuriloru omenesci, Ele inca si până astadi pre fórté multe locuri suntu despretiuite si nerespectate, ba chiaru si atacate.—Dar' ce? cui i este d. e. scóla incredintia? in ale cui máni este ea pusa? cine face scóla si cine are detorinta a o ridica la deplin'a ei insemnata si putere?

No! noi! noi invetiatorii in prim'a linia si apoi cu totii, alti barbati de scóle.

Scóla este corpu, iéra noi suntemu organele ei principale. Noi ca madulării si organele acestui corpu avemu sa lucrámo in concordia cea mai buna si in armonia cea mai frumósa, spre alu potea sustienea totu-déon'a in integritate, sanatosu si tare; spre a ajunge acesteá avemu mare lipsa de contielegeri, comunicatiuni, si consultári intre olalta cá sa potemu veni până la atát'a, avemu de neaparatá trebuinta edarea unei fói pedagogice septemanarie ori doueseptemanaria, care esindu in brosiuri, sa se ocupe separatú si curatu numai cu lucrári tienátore de scóla; in care apoi ni sa va dá cea mai buna ocaziune de a ne contielege despre — conferintie — sotietáti — reuniuni bá chiaru si despre congrese invetiatoresci; si acest'a o vomu si ajunge de siguru; acesteá tóte si altele fórté multe voru fi resultatulu edarei de un'a „Fóia pedagogica“ pentru care apele din la toti barbati de scóla, a o pune in lucrare acest'a cátu mai grabnicu.

Noi in sa de tóte pártile vomu dá sucursurile nóstre in tóta provinci'a, numai si numai cá sa notemu aiunze sublimulu scopu alu educatiunei adeverate, alu infintierii conferintieloru, sotietátiloru si reuniuniloru in tóte pártile patriei nóstre, iéra dupa tóte acesteá ne vomu putea intruni usioru in congrese invetiatoresci. Nu mai putiena lipsa se se simte in partea ceealalta a educatiunei poporului, carea se tiene de preoti de o fóia. Deci noi cari avemu o biseric'a poporale-natiunale amu puté pre bine impreună aceste dóue lipse in o fóia. Atunci vomu putea strigá cu apost. Pavelu —: „unulu fieste carele din noi: —

„Lupta buna me amu luptatu, curgerea amu implinitu si credint'a amu padietu.“ 1 timot. c. 4 v. 7.

Teodoru Papu
invetiatoriu primariu.

Romania.

Cetimu in „Romanulu“:

Bucuresi, 17/29 Indrea.

Aflámo ca ministeriulu s'a compusu in modulu urmatoriu:

D. Ionu Ghic'a, presedinte si interne.
— Dumitru Sturz'a, financia.
— Dumitru Cariagdi, justitia,
— Nicolau Racovitia, culte si instructiune publica.

— Calamachi Catargiu, esterne.
— Col. Pencovici, rebelu,
Dum. Berendeiu, lucrári publice.

In intrunirile ce au precesu formarea noului ministeriu, majoritatea opozitionei a lasatu dlui I. Ghic'a cea mai intinsa latitudine in alegerea persóneloru: astfelu d-sea a pututu formá unu cabinetu pre deplinu omogenu, si cu care va puté, prin urmare, fára greutate, a urmá o cale politica bine definita.

Formarea unui ministeriu din opozitionea parlamentaria are precumu amu mai disu, importantia unei reintrári in constitutiune, in legalitate. Din acestu punctu de vedere, amu salutatú-o si o salutámo cá aurora unoru zile mai bune pentru tíera, de cátu acele ce le-a trecutú de doi ani de dile.

Cátu pentru persónele ce compunu noulu guvernú, le vomu dá concursulu nostru, pre cátu tempu voru realisá promisiunile ce se facu implice prin modulu venirei loro la putere. Pre teremulu constitutionale si legale, pre calea libertatii si nationalitáti, potu fi siguri ca ne vom gasi totdeun'a alateri.

Varietáti.

* (Diariulu „Federatiunea“,) din caus'a arestárei dlui Ioanu Porutiu, acum'a apare sub redactiunea dlui dr. Iosifu Hodosiu. Dlu Alesandru Romanu va terminá prinsóra sea in 18 Ianuariu, cându apoi iéra-si va reaspucá conducerea diariulu lui seu atátu de multu incarcatu cu procese de presa.

* (Teatrolu natiunálu dela Bucuresci.) Cetimu in „Post'a Romána“ urmátorele sire: Ieri Domineca s'a reprezentatu: „Mercade“, drama clasica in 3 acte de Balzac, tradusa de M. Millo. Dnulu M. a reprezentatu cu deplinu sucesu pre eroulu piesei, unu speculantu intreprimdiatoriu pentru de a face detorie, si pre creditoru i amagesce cu mosturi, pána cându in fine vine catastrofa si speculantulu mostorénu se da de golu, ca n'are bani si ca e — unu miserabilu, dar atunci vine Godeau, unu fostu casieru alu seu din India cu avere imensa si i plateste datoriile, asiá apoi miserabilulu — iéra devine omu onestu. Cortina cade si publiculu numerosu erumpe in aplause frenetice, dlui Millo se ivesce iéra pre scena si adáncu miscatu multimesce pentru aplause, totu deodata anunciádu, ca acest'a a fostu ultim'a sea representatiune, de óre ce in desiertu s'a ostenitu cá Mercade, pentru cá sa póta plati detoriile seale fatia cu trup'a sea, catastrofa a venitu, fára cá se-i vina si unu — Godeau, carele se-lu scóta din perplessitate. — Asiá dara va fi silitu se parasésca capital'a pentru cá sa-si cerce noroculu prin — provinci'a. Cine are urechi se audia!

* (Unu batalionu de románi in Franci'a.) Dupa o epistola din Lyon, datata din 20 Decembre, reproducemu urmátorele: „Unu numeru fórté mare de románi sosti in Lyon, pentru cá sa lupte peetru Franci'a intre ei si dlui Valencienu directorulu foiei democratice „Reform'a.“ Acesti románi voru formá unu batalionu, care va operá in resbelu dimpreună cu Garibaldi.

* (16,000 de boi pentru Parisu.) Trecuru luni, de cându se anunciá din cartirulu generalu germánu, ca Parisulu nu preste multu va capitulá, neavendu victualele necesarie. Unu cive germánu, socotindu ca dupa luarea Parisulu va poté face unu „Geschäft“ bunu intre locutorii de acolo, — cumperá 16,000 de boi, spre a-i duce dupa óstea invingátoria germána in Parisu, se-i vindia cu unu pretiu indieitu. Dar trecuru septemáni preste septemáni si Parisulu inca totu nu capitulá. Speculantulu germánu si-vinde acum in tóta septemán'a câte o parte din ciurd'a sea de boi, pentru cá sa cumperu cu banii acesti'a fenu pentru ceilalti, si deca parisienii voru mai continuá glum'a, sermanulu Michel se va tredi cu beulu ultimú, care va fi unu martoru alu — speculatiunei seale intiepte.

Dupa „Fam.“
* (Femei studiöse la universitatea din Edinburg.) Consiliulu universitáti din Edinburg decise in anulú trecutú, cá si femeile sa póta invetiá studiile medicinale. In urmarea acestei'a se a presintara cincí ascultatórie, supunendu-se esamenulu de primire, si apucádu-se cu zelu de studiu. Inse — cu dorere de locu se dovedi, ca darulu acest'a a fostu pentru dinsele darulu danaidu, si cá suntemu inca departe de aceea, ca si femeile sa se bucure de acele-si drepturi cu barbati. Un'a dintre ele dobandi unu premiu in chemia, inse premiulu nu lu-au capetatu, ci s'a datu unui tineru, dara numai pentru aceea, ca femeile nu potúu castigá — premiuri. Mai era inca o greutate pentru dinsele. Multi dintre profesori nu voiau se propue fisiologi'a si anatomi'a inaintea ambeloru sece iéra dintre secsulu femeiescu erau pré pucine cá ei se tiena cu ele prelegari deosebite. Din caus'a acest'a se escara in consiulu universitáti dispute fórté infocate. O parte dintre profesori pretindea, cá femeile se aiba tóte drepturile egale cu tinerii; dara ceea-lalta parte se opunea cu inversiunare. In urma resultatulu a fostu acel'a, ca femeile fura admise la prelegeri, inse numai cu aprobatiunea profesoriloru. Totu dreptulu loro e dara numai ilusoriu.